

**SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU
ÖĞRENCİLERİNİN YAKINLIK KORKUSUNUN
SPORTİF AKTİVİTE VE FARKLI DEĞİŞKENLER
AÇISINDAN İNCELENMESİ**

Handan DEMİRCEYLAN

**Yüksek Lisans Tezi
Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı**

2023

(Her hakkı saklıdır.)

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
KİŞİ SPORLARI VE SPOR BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANA BİLİM DALI
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR BİLİM DALI

**SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN
YAKINLIK KORKUSUNUN SPORTİF AKTİVİTE VE FARKLI DEĞİŞKENLER
AÇISINDAN İNCELENMESİ**

(Investigation of the Fear of Intimacy Among Health Services Vocational School Students in
Terms of Sports and Different Variables)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Handan DEMİRCEYLAN

Danışman: Prof. Dr. Erdoğan TOZOĞLU

Erzurum

Eylül, 2023

KABUL VE ONAY TUTANAĞI

Handan DEMİRCEYLAN tarafından hazırlanan “Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Yakınlık Korkusunun Sportif Aktivite ve Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi başlıklı çalışması 20/10/ 2023 tarihinde yapılan tez savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dalında yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Başkanı: Doç. Dr. Muharrem Alparslan KURUDİREK

Atatürk Üniversitesi

Aslı ıslak imzalıdır

Danışman: Prof. Dr. Erdoğan TOZOĞLU

Atatürk Üniversitesi

Aslı ıslak imzalıdır

Jüri Üyesi: Doç. Dr. Öner GÜLBAHÇE

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi

Aslı ıslak imzalıdır

Bu tezin Atatürk Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'nin ilgili maddelerinde belirtilen şartları yerine getirdiğini onaylarım.

.... / / 2023

Aslı ıslak imzalıdır

Prof. Dr. Fatih KIYICI

Enstitü Müdürü

ETİK VE BİLDİRİM SAYFASI

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Yakınlık Korkusunun Sportif Aktivite ve Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi başlıklı çalışmanın tarafımdan bilimsel etik ilkelere uyularak yazıldığını ve yararlandığım eserleri kaynakçada gösterdiğimi beyan ederim.

20/10/2023

Aslı ıslak imzalıdır

Handan DEMİRCEYLAN

☐ Tezle ilgili patent başvurusu yapılması / patent alma sürecinin devam etmesi sebebiyle Enstitü Yönetim Kurulunun/....../.... tarih ve sayılı kararı ile teze erişim 2 (iki) yıl süreyle engellenmiştir.

☐ Enstitü Yönetim Kurulunun/....../.... tarih ve sayılı kararı ile teze erişim 6 (altı) ay süreyle engellenmiştir.

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum bu çalışmayı, bilgi ve katkıları ile yöneten, kıymetli hocam, Sayın Doç. Dr. Erdoğan TOZOĞLU'na saygı ve şükranlarımı sunarım. Ayrıca Bilim Uzmanı Muhammet Talha HAN'a ve her zaman yanımda olduklarını hissettiğim, varlıkları ile bana güç veren aileme çok teşekkür ederim.

Handan DEMİRCEYLAN

ÖZ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN YAKINLIK KORKUSUNUN SPORTİF AKTİVİTE VE FARKLI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

Handan DEMİRCEYLAN

Eylül 2023, 45 Sayfa

Amaç: Erzurum Sağlık Meslek Yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerin yakınlık korkusunun spor ve farklı değişkenler açısından incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: İlişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modelleri, geçmişte yaşanmış bir durumu veya şu anda gerçekleşen bir duruma müdahale etmeksizin olduğu gibi betimlemeyi amaç edinen araştırma yaklaşımlarıdır.

Bulgular: Araştırma 21 yaş ortalamasına sahip 106 erkek 352 kadın bireyin katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Katılımcıların 153'ü sportif aktivitelerde yer alırken 305'i sportif aktivitelerde yer almamaktadır.

Sonuçlar: Katılımcıların cinsiyetleri ve sportif aktivite yapma durumları ile yakınlık korkusu arasında anlamlı farklılıklar gözlenmezken aile yapıları, kardeşi olma durumları ve sportif aktivite türleri arasında anlamlı farklılık olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bunun yanı sıra katılımcıların yaş, aylık gelir ve sportif aktive süreleri ile yakınlık korkusu arasında anlamlı ilişki olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Spor, Yakınlık, Korku, Yakınlık Korkusu

ABSTRACT

MASTER'S DISSERTATION

INVESTIGATION OF THE FEAR OF PROXIMITY OF HEALTH SERVICES VOCATIONAL SCHOOL STUDENTS IN TERMS OF SPORTS ACTIVITY AND DIFFERENT VARIABLES

Handan DEMİRCEYLAN

September 2023, 45 Pages

Purpose: It is aimed to examine the fear of intimacy of those living in Erzurum Health Vocational School from the perspective of sports and different variables.

Method: Relational screening model is used. Survey models are research approaches that aim to describe a past or present situation as it is, without intervening.

Findings: The research was carried out with the participation of 106 male and 352 female individuals who are 21 years old. While 153 participants take part in sports activities, 305 do not participate in sports activities.

Conclusions: While no significant details were observed between the gender of the participants, their status of doing sports and fear of intimacy, there were significant differences between family structures, sibling status and types of sports activities. In addition, it is accessible when there is no significant relationship between sleep age, monthly income, sportive activity status and fear of intimacy.

Keywords: Sports, Intimacy, Fear, Fear of Intimacy

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY TUTANAĞI.....	i
ETİK VE BİLDİRİM SAYFASI.....	ii
TEŞEKKÜR	iii
ÖZ.....	iv
ABSTRACT	v
İÇİNDEKİLER.....	vi
TABLolar DİZİNİ.....	viii
BİRİNCİ BÖLÜM.....	1
Araştırmanın Amacı	2
Araştırmanın Önemi ve Gerekçesi	2
Araştırmanın Sınırlılıkları	2
Varsayımlar	2
Terim ve Tanımlar.....	3
İKİNCİ BÖLÜM	4
Kuramsal Çerçeve ve İlgili Araştırmalar	4
Spor	4
Sporun Faydaları	5
Sporun Fizyolojik Yönden Faydaları	6
Sporun Sosyal Yönden Faydaları	6
Sporun Psikolojik Yönden Faydaları	7
Sporun Sağlık Yönünden Faydaları	7
Yakınlık Korkusu	8
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	11
Yöntem	11
Araştırma Yöntemi.....	11
Evren ve Örneklem	11
Veri Toplama Araçları	11
Süreç/Uygulama.....	12
Geçerlik ve Güvenirlik.....	12
Verilerin Analizi.....	12
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM.....	15

Bulgular	15
BEŞİNCİ BÖLÜM	22
Tartışma ve Sonuç.....	22
Öneriler	25
KAYNAKÇA	26
EKLER	30
EK-1. Etik Kurul Kararı.....	30
EK-2. İzin Talebi.....	31
EK-3. Anket Formu.....	32
ÖZ GEÇMİŞ.....	35

TABLÖLAR DİZİNİ

Tablo 1. <i>Yakınlık Korkusu Ölçeği Güvenirlilik Cronbach's Alpha değerleri</i>	12
Tablo 2. <i>Yakınlık Korkusu Ölçeğine Ait Tanımlayıcı İstatistik Dağılımı</i>	13
Tablo 3. <i>Katılımcıların Cinsiyet Dağılımı</i>	15
Tablo 4. <i>Katılımcıların Yaş Ortalamaları</i>	15
Tablo 5. <i>Katılımcıların Aile Yapısı Dağılımı</i>	15
Tablo 6. <i>Katılımcıların Kişisel Aylık Gelir Ortalamaları</i>	16
Tablo 7. <i>Katılımcıların Kardeşleri Olma Durumları</i>	16
Tablo 8. <i>Katılımcıların Sportif Aktiviteye Katılma Durumları</i>	16
Tablo 9. <i>Katılımcıların Sportif Aktivite Türlerine Göre Dağılımı</i>	16
Tablo 10. <i>Katılımcıların Haftalık Sportif Aktiviteye Katılım Ortalamaları</i>	17
Tablo 11. <i>Yakınlık Korkusu Ölçeği Cinsiyete Göre t-testi Sonuçları</i>	17
Tablo 12. <i>Katılımcıların Yaşları ile Yakınlık Korkusu Ölçeğine Ait Korelasyon Tablosu</i>	18
Tablo 13. <i>Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Aile Yapıları Değişkenine Göre Yakınlık Korkusu Ölçeği Alt Boyut Puanlarına İlişkin Tek Yönlü Varyans (ANOVA) Analizi Sonuçları</i>	18
Tablo 14. <i>Katılımcıların Kişisel Aylık Gelir Düzeyleri ile Yakınlık Korkusu Ölçeğine Ait Korelasyon Tablosu</i>	19
Tablo 15. <i>Yakınlık Korkusu Ölçeği Kardeşleri Olma Durumuna Göre t-testi Sonuçları</i>	19
Tablo 16. <i>Yakınlık Korkusu Ölçeği Sportif aktivite yapma Durumuna Göre t-testi Sonuçları</i>	20
Tablo 17. <i>Araştırmaya Katılan Öğrencilerin yapmakta Oldukları Sportif Aktivite Türüne Göre Yakınlık Korkusu Ölçeği Alt Boyut Puanlarına İlişkin Tek Yönlü Varyans (ANOVA) Analizi Sonuçları</i>	20
Tablo 18. <i>Katılımcıların Sportif Aktivite Yapma Süreleri ile Yakınlık Korkusu Ölçeğine Ait Korelasyon Tablosu</i>	21

BİRİNCİ BÖLÜM

Giriş

Yakınlık karşılıklı savunmasızlığı, açıklığı ve paylaşımı ifade eder. Genellikle evlilikler ve arkadaşlıklar gibi yakın, sevgi dolu ilişkilerde bulunulur. Yıllar boyunca pek çok araştırmacıda kişiler arasındaki ilişkilerdeki yakınlık kavramını tanımlamaya ve anlamlandırmaya çalışmışlardır. Erikson yakınlığı, kimliklerin birbirine uydurulması ve kaynaştırılması olarak betimlemiştir (Erikson, 1968). Sullivan ise yakınlık kavramını kişisel değer yapılarının sürdürülmesine olanak sağlayan, iki kişi arasındaki durum olarak tanımlamıştır. (Sullivan, 1951). Yakınlığın önemi her zaman vurgulanmıştır. Çünkü insanlar başkaları ile yakın kişisel ilişkiler geliştiren sosyal yaratıklardır. Yakınlık kavramının araştırılması Bowlby ile Ainsworth ve arkadaşlarının bağlanma stilleri hakkındaki görüşlerine dayandırılarak başlamıştır. (Bowlby, 1969). Yakınlık daha çok sevilmemize ve daha az yalnız hissetmemize yardımcı olabilir. Ancak aksi durumda yakınlık çok fazla güven ve kırılganlık gerektirir ve bunu korkutucu bulabiliriz. Bu noktada karşı tarafı kaybetme, reddedilme gibi korkular yakınlık korkusunu ortaya çıkarır.

Yakınlık korkusu, insanların kişilerarası ilişkilerini etkileyen, bilinç dışında yakınlık kurmaktan korkma ve yakınlık kurmaktan kaçınma duygu ve davranışlarıyla tanımlanmaktadır. (Firestone & Callett 1999).

Spor, ülkemizde ve dünya çapında; fiziksel, duygusal, sosyal, kültürel yönden daha bilinçli ve sağlıklı bir toplumun geliştirilmesinde önemli bir unsurdur. (Alparslan vd., 2003; Uyar & Sunay, 2020). Her alanda olduğu gibi hangi branş hangi dal olursa olsun spor yapan bireylerde de yakınlık kurma, psikolojik ve fiziksel yönden kendini iyi hissetme durumu ortaya çıkmaktadır. Dünyada ve ülkemizde farklı bölümlerde okuyan öğrenciler bulunmaktadır. Yakınlık korkusunun önem arz ettiği meslek gruplarından biri de sağlıkçıdır. Sağlıkçıların hastalarla olan iletişimlerinde onlara yakınlık kurabilmeleri oldukça önemlidir. Geleceğin sağlıkçıları olacak olan Sağlık Bilimleri Meslek Yüksekokulu öğrencilerin yakınlık korkularının belirlenebilmesi onların gelecekte hastalarla olan ilişkilerine etki edeceği düşünülmektedir. Birçok öğrenci ise aktif veya yarı aktif bir şekilde spor ile ilgilenmektedir. Sporun insan hayatındaki müthiş etkisinin göz önüne alındığında bireylerin sosyal yaşantıları, kişisel bakımlarına, sağlıklarına, sosyal ilişkilerine, kültürel yapısına daha fazla önem göstermektedir.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada, Erzurum Sağlık Meslek Yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerin yakınlık korkusunun spor ve farklı değişkenler açısından incelenmesi amaçlanmıştır.

Araştırmanın Önemi ve Gerekçesi

Yapılan birçok çalışmayla sporun toplumun her kesimi için çok önemli olduğu ortaya koyulmuştur. Spor bireylerin fizyolojik, psikolojik ve ruhsal olarak iyi olmasını ve sağlıklı bireyler yetiştirilmesinde etkili olan bir faktördür (Orkunoğlu, 1985; Aracı 1999). Spor insanların zihni ve fikri gelişimi ile birlikte bedeni gelişimlerinin uyumlu olması, insanların içinde yaşadıkları toplumlarda daha sağlıklı, dengeli, verimli ve daha mutlu olmalarında önemli rol oynar. Gençler arasında spor, fiziksel gelişimin yanı sıra sosyal ve psikolojik açıdan da çok önemlidir. (Yetim, 2015). Gençler spor yoluyla çevresini tanır, iletişim kurar, kendine olan özgüveni artır, toplum içindeki sahip olduğu yerini sağlamlaştırır. Psikolojik açıdan ise kendini kontrol etmeyi, bir konuda konsantre olabilmeyi, iradesini kullanabilmeyi, başarıya güdülenmeyi vb. gibi pek çok olumlu gelişim gösterir (Sevim, 1997).

Günümüzde sportif faaliyette bulunan kişilerin spor yapma amaçları araştırıldığında sporun, sağlıklı zinde olma, eğlenceli olması, iş verimini artırması, sosyallik ve yeni arkadaş çevresi oluşturması gibi birçok sebep sıralanmaktadır. Bu bağlamda insanlarla oldukça yakın temas halinde olan sağlık personellerinde spor yapıp-yapmamalarının veya hangi aralıklarla spor yaptıklarının yakınlık düzenlerinin ve bağlanma stillerinin araştırılması bu çalışmada hedef alınmıştır.

Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu çalışma Erzurum Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulunda öğrenim gören 352 kadın ve 106 erkek olmak üzere toplam 458 öğrenci ile sınırlı tutulmuştur.

Bu araştırmanın sonuçları anket uygulamasına katılan öğrencilerin seçkisiz atama yoluyla belirlenmesi ile sınırlı tutulmuştur.

Çalışma Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerin ölçek maddelerine verdikleri cevaplar ile sınırlıdır.

Varsayımlar

Tercih edilen örneklem grubunun evrenin temsil edilmesinde yeterli olduğu, bu çalışmaya katılım sağlayan bireylerin ölçeklerini kendi isteği ile, hiçbir baskı ve zorlama olmaksızın içtenlikle ve doğru bir şekilde işaretlemeleri yaptıkları varsayılmıştır.

Bu araştırmada uygulanan yöntemin çalışmanın amacına uygun olduğu varsayılmıştır.

Çalışmada kullanılan ölçeklerin bu çalışmaya uygun olduğu varsayılmıştır.

Araştırmaya katılan bireylerin çalışmanın önemini ve ciddiyetini anlayacak şekilde davrandıkları varsayılmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin araştırmada yapılan açıklamalara uygun cevaplar verdikleri varsayılmıştır.

Terim ve Tanımlar

Spor, bireyin tabii çevresini beşer evre haline getirirken elde ettiği becerileri geliştiren, belirli kurallar altında araılı veya araçsız, bireysel ya da grup olarak bos zaman faaliyeti kapsamı içinde veya profesyonelce melekleştirerek yaptığı, sosyalleştirişi toplumla bütünleştirici, ruh ve fiziği geliştiren rekabetçi, dayanışmacı ve kültürel bir olgudur (Amman, 2000).

Korku, diğer duygular gibi korku da birçok farklı içerikten oluşan çok boyutlu deneyimlerden biridir. Genellikle tehdit edici bir duruma verilen tepki olarak tanımlanır. Daha önce geçirdiği kötü bir denemeden sonra birinden veya bir şeyden zarar gelebileceği kanısı, bu duygudaki en temel tetikleyicidir (Lewis vd., 2008).

Kaygı, kişinin yaşadığı o anda ve gelecekte nasıl gerçekleşeceği belli olmayan; belki de gerçekleşmesi hiç muhtemel olmayan öznel bir durumla ilgili endişe ve tedirginlik duyma hali olarak tanımlanabilir. Bireyler kendilerine acı veren durumları inkr ederler, reddederler ve yok sayarlar, içsel ve dışsal teması keserler; savunma mekanizmalarına başvururlar. Bastırılan, bilinç dışına itilen bu durumlar, çözülmemiş sorunlar kişinin olağan durumlarda bile tedirgin, endişeli ve kaygılı olmasına yol açar (Erskine, 2015).

Yakınlık korkusu, bireylerin kişilerarası ilinkilerine etki eden, bilinçaltında yakınlık kurmaktan kaçınma ve korkma duygu ve davranışları ile açıklanmaktadır (Firestone & Catlett, 1999).

İKİNCİ BÖLÜM

Kuramsal Çerçeve ve İlgili Araştırmalar

Spor

İnsanlığın tarihsel gelişimi içinde ölüm kalım mücadelesinin sakin bir taklidi olarak ortaya çıkan spor, başlangıçta savunma ve saldırı sporu olarak uygulanmış, daha sonra bireysel spor olarak uygulanmıştır. Sporun tarihsel gelişim süreci devam ettikçe bireysel spor ve takım sporu olarak spor ön plana çıkmış, bireylerin kazanma isteklerini yarışma ve yarışmalarla ifade edebilecekleri bir disiplin olarak gelişmeye başlamıştır (İnal, 2003).

Araştırmacılar, sporun farklı bir kavram olduğunun bilincinde olarak, sporun tanımına ilişkin birçok tanım ve bakış açısı önermişlerdir. Çeşitliliğin nedeni, sporun kapsamını, dallarını, amaçlarını, içeriğini ve biçimlerini farklı kişilerin algılaması ve değerlendirmesidir (Amman, 2000).

Sporun tanımlarından bazıları şöyledir:

Spor, tek başına veya grup halinde yapılabilen, kendine has kuralları olan, yarışma yoluyla bedensel ve zihinsel yeteneklerin geliştirilmesine yardımcı olan öğretici ve eğlenceli etkinliklerdir (Açıkada & Ergen, 1990).

Spor, bireysel gelişimin ve psikolojik süreçlerin gelişmesinin yanı sıra sosyal, zihinsel ve motorik davranışların dönüşümüyle belirli bir şekilde gerçekleşen biyolojik, pedagojik ve sosyal bir olgudur. Başka bir ifadeyle spor, bireysel düşüncenin, zihnin ve bedenin gelişimini ve bu gelişimin koordinasyonunu ve sosyalleşmesini destekleyen bir olgudur (Yetim, 2015).

Beden eğitimi ve spor, nesillerin temel kaynağı olan insanın fiziksel, zihinsel, sosyal ve duygusal gelişimini amaçlayan, genel eğitimin tamamlayıcısı ve kalan unsuru olarak karşımıza çıkan düzenlenen etkinliklerdir. (Yıldıran & Yetim, 1996).

Psikologlara göre spor, insanın zihinsel ve fiziksel gelişiminin yanı sıra topluma uyumunu da geliştiren bir etkinliktir (Kara, 1991).

Tüm tanımlar dahil edildiğinde spor, "zorluklar yaratmayı ve bunları bilinçli olarak aşmayı amaçlayan, az ya da performans ilkesine dayanan, çeşitli amaç, değerler doğrultusunda yönlendirilen, zevk unsuru ön plana çıksa da teşvik eden fiziksel aktiviteler" olarak tanımlanmaktadır (Amman, 2000).

Sporun Faydaları

Spor, fiziksel, psikolojik ve yaşam boyu alanda önemi olan temel bir unsurdur (Sevil vd., 2012). Bununla birlikte, bu yönlerin yanı sıra, sportif faaliyetin kavramsal olarak daha geniş bir değere sahip olduğu vurgulanmalıdır. Sporun, kurallara bağlılık, rakibe karşı saygı, disiplin duygusu, sağlıklı yaşam ve doğru bir rekabetin oluşmasında etkiye sahip olduğu düşünülmektedir. Yine spor, sosyal, psikolojik, pedagojik ve hatta politik (siyasal) nitelikte bağlantılar sağlayarak doğal sınırlarının ötesine geçtiği yorumu yapılabilir. Bu da sporun yüksek bir sosyal etkiye sahip olduğu, bireyler arasında bir yardım aracı olarak görev yaptığı ve fayda sağladığı düşünülebilir. Bunların yanı sıra spora bağlılığın yaşam doyumunu artırdığı bilinmektedir (Han & Polat, 2022).

Sürekli ve programlı yapılan spor, kişinin bireysel ve ilişkisel gelişimini, potansiyelini ve tutumlarını etkileyebilir ve geliştirebilir. Ayrıca spor insanlarda öz yeterlilik, kişinin kendi gelişimini kontrol edebilme algısını ve farkındalığını geliştirir, birtakım sorunlarla başa çıkma yolunda stratejik düşünme ve uygulama yeteneğini de geliştirir ve artırır (Molisso & Masullo, 2018). Sporun sosyal boyutu göz önüne alındığında, bireylerin kişisel ve sosyal sorumluluk, iş birliği ve diğer olumlu sosyal beceriler gibi kişisel ve sosyal becerilerini geliştirmeleri için bir araç olarak kabul edilebilir (Martinek & Hellison, 1997; Parker & Stiehl, 2005). Sporun akran entegrasyonuna yardımcı olabileceği de düşünülmektedir (Coalter, 2005). Taub ve Greer (2000) tarafından yapılan bir araştırmaya göre, fiziksel aktivite, fiziksel engelli çocuklar için normalleştirici bir unsurdur. Engelli çocukların akranlarıyla kaynaşmaları, sosyal becerileri ve sosyal ağlarının geliştirilmesine olanak sağlar.

Ayrıca, birçok genç için sporun önemi, Eğitimde başarısız olan kişilerin içinde bulundukları eğitim ortamlarına çekmek ve başarı düzeylerini yükseltmek için yardımcı bir eleman olarak görev yapmaktadır. Dolayısıyla buda sporun geniş çaplı olduğunu ifade ediyor (Coalter, 2075).

Sit ve Lindner (2006) yaptığı çalışmada, bireylerin spor yapmalarında büyük etkene sahip olan durumlar içerisinde eğlence, arkadaşlık, beceri gelişimi ve fiziksel uygunluğun olduğu tespit edilmiştir. Bunun yanında çoğu bireyin ise hedeflenen kiloya düşmek ve istenilen kilonun kontrol altında tutulmasını sağlamak, kas gruplarının geliştirilmesini sağlamak, daha iyi fiziki görüntü elde etmek ve sosyal olarak daha fit bir görünüme sahip olmak için spor yapmaktadırlar.

Sporun Fizyolojik Yönden Faydaları

Genel itibariyle yapılan çalışmalar değerlendirildiğinde spor aktivitelerine katılım sağlayan bireyler ile spor aktivitelerine katılım sağlamayan bireyler arasında aktivitelere katılan bireylerin fiziksel olarak güçlerinde artışın olduğu bunun yanında fizyolojik olarak sağlık yönünden daha iyi oldukları büyük oranda kabul edilmiştir.

Sporun Sosyal Yönden Faydaları

İnsanın doğası gereği sosyal bir yapısının olmasından ötürü ve bulunduğu çevredeki bireylerle etkileşim içerisinde olduğundan sporsal, sosyal ve sanatsal aktiviteler içerisinde olacaktır. Bu aktiviteler içerisinde özellikle bireylerde oluşan benlik duygusu takım sporlarıyla ilgilenen bireylerde biz duygusunun oluşmasına sebep olabilir. Aynı zamanda bireylerde kendi menfaati ve çıkarına göre değil takım arkadaşlarının veya takımın çıkarına ve menfaatine göre hareket edebilir. Bu da bireylerde samimiyetin oluşmasına, kaynaşmaya, hakkaniyetli düşünmeye, aidiyet duygusu gibi duyguların gelişmesine katkı sağlayabilir. Spor aktivitesi içerisinde ve dışında rakip takıma veya seyirciye karşı saygı duyma, elde etme ya da kaybetme, paylaşmayı bilme, haklarını koruma gibi özellikler de gelişir (Demir, 2020).

Sporun insanların sosyalleşmesindeki etkisi sıralanacak olursa;

- Sporsal faaliyetlerde bireyler birlikte hareket ederek çalışmayı öğrenir.
- Akran kavramının oluşmasına ve ikili ilişkilerin geliştirilmesine katkıda bulunur.
- Beraber çalışma becerisini ortaya çıkarır.
- Sosyal açıdan sorumluluğu kazanmayı öğrenir.
- Yönetici olabilme özelliğini benimsetir.
- Katkıda bulunan bir sporcu olmayı, takım akranları ile birlikte hareket edebilmeyi ve analiz yönünden iyi olabilmeyi sağlar (Öktem, 2021).
- En başta şahsına ve başka bireyleri sevmeyi, bireylere karşı güvenle bakmayı, onlara karşı saygı çerçevesinde olmayı ve farklı bireylerin kabul edilmesi kişinin duygularında pozitif yönde ilerlemesine fayda sağlar (Polat, 2020).
- Bireyler arasında daha fazla sosyal olma sürecinde hızlanma olur.
- Kişilerin toplum içerisinde statü kazanımına katkı sağlar.
- Farklı toplumun bireyleri olan kişilerin bir arada olmasını sağlayarak kaynaşmasına sebep olur.
- Spor, bireyin kendi duygularının ön plana çıkmasını ve yaratıcılık özelliklerinin üst seviyeye çıkmasını sağlar (İnal, 2003).

- Bireyin kendi duygularını dile getirmesine ve uygulayabilmesine fırsat vererek daha öncesinde hayata geçirmek isteyip te yapamadıklarını ortaya çıkarmasına zemin hazırlar (Aracı, 1999).
- Spor aktivitesine katılımın artması sonucunda bireylerde öz değerlendirmelerde olumlu yönde artış olduğu görülebilmektedir (Roberts vd., 1992).

Sporun Psikolojik Yönden Faydaları

Spor sadece bireylere fiziksel olarak bir kuvvet elde ettirmez, aynı zamanda bireylerin psikolojik ve ruhsal yönden olumlu ve faydalı bir düzeye gelmelerine olanak sağlar (Sepil, & Kızılcı, 2020). Spor bireylerin anksiyete bozukluklarından korunma özelliğine de sahiptir. Aynı zamanda psikolojik yönden de hoşnut olmak, isteyerek yapmak ve kişinin kendisini mutlu hissetmesi gibi duyguların oluşması gibi özellikler bireyin kişiliğinin gelişmesinde de olumlu olarak katkı sağlar. Araştırma sonuçlarına bakıldığında fiziksel aktivitenin ve aktiviteler ile ilgili süreçlerin bireylerde zihinsel olarak; anksiyete ruh hali, benlik saygısı, depresyon ve psikolojik işlev bozukluğu üzerinde olumlu etkisi bulunabilir. Fakat aşırı antrenman ve aşırı egzersizlerin olumsuz etkisi olabilir (Mutrie & Biddle, 1995).

Temel olarak, sporun önemi göz önünde bulundurularak, çok çeşitli davranışsal ve ruhsal yönlerin olumlu yönde artırılmasına ve sürdürülmesine katkıda bulunabileceği söylenebilir (Molisso & Masullo, 2018).

Sporun Sağlık Yönünden Faydaları

Spor planlı ve amacı doğrultusunda yapıldığında olumlu sonuçlar verebilmektedir. Aşağıda belirtilen durumlar, özellikle son dönemlerde bireylerin fiziksel aktivitelere katılma düzeyini yükseltmiş ve yükseltmeyi sürdürmüştür. Son dönemlerde spora olan eğimin olumlu yönde ilerlemesi, toplumdaki bireylerin spora olan ilgilerinin artmasında, sporu yaşamlarında vazgeçilmez bir unsur olarak görmelerinde, sporun insanlarda fiziksel, ruhsal ve psikolojik yönden sağlığına yapmış olduğu olumlu faydaları ile birlikte düşünülebilir.

- Oluşabilecek stres karşısında direncin artış göstermesi,
- Bireyin istenen kilosunun korunması,
- Kişinin yaşlanmasını geciktirmesi,
- Yaşam dolu ve hareketli yaşantısının olması,
- Uzun ve sağlıklı bir yaşam (Öktem, 2021).

Fiziksel aktivite ve sağlıklı beslenmeyle birlikte insanlarda daha geniş yaşam tarzının oluşmasına ve bireylerde oluşabilecek obezite hastalığının kontrol altına alınmasına ve önlenmesine önemli katkı sağlayabilir (Welk & Blair, 2000). Bunun yanında kalp-damar

hastalığı, düzenli ve sistemli yapılan bir fiziksel aktivite ile; artan kardiyo-solunum zindeliği riski azaltılmış olur. Aynı zamanda kolon kanseri, meme kanseri ve prostat kanseri gibi hastalıkların oluşmasının önüne geçilmiş olabilir. Spor aktiviteleriyle artan beyin kan akışının sonucunda gelişen bilişsel işlev ve beyin nörotransmitterlerin iyileştirilmesi gerçekleştirilebilir (Coalter, 2005). Dolayısıyla toplumun ortak bir kanıda buluştukları gerçeklik vardır. Bu gerçeklik ise: sporun, insan bedenine sağlık, sağlamlık ve bağışıklık getirdiği ortadadır (Akça & Sunay, 2012).

Yakınlık Korkusu

İnsanlar başkalarıyla derin dostluklar ve ilişkiler geliştirmeye ve sürdürmeye güçlü bir ihtiyaç duyarlar. Bağlantı kurma ve ait olma ihtiyacı kültürü aşar ve temel bir insan dürtüsüdür. Bu temel insani arzu tüm kültürlerde mevcut olmasına rağmen, kişisel ve kültürel farklılıklar, yakınlık ve ait olma ihtiyacının nasıl ifade edildiğini ve tatmin edildiğinin yanı sıra bu ihtiyacın gücünü de etkiler (Baumeister & Leary, 1995). Ainsworth (1989), yakın bilgi edinmenin evrimsel bileşenini, türün hayatta kalmasını ve devamını koruma dürtüsüyle ilişkilendirdi. Örneğin, üretkenliğin oluşturduğu sosyal bağlantılar ve yakın ilişkiler, kendi aralarında kaynak paylaşımı, başkalarının dış tehlikelerden korunması ve iş birliği kurulmasıyla sonuçlanır. Evrimsel görüşüme göre bir gruba ait olmayanlar, bu olanaklardan mahrum kalacakları için yaşayamayacak ve türlerini devam ettiremeyeceklerdir. Evrimsel gelişimleri, insanların kalıcı görünümünü şekillendiren bir iç sistem yaratır. Bu mekanizma, sosyal iletişim ve bağlantı yoksunluğu gibi duygusal rahatsızlık yaratan, bu ilişkileri yaşayan kişilerde haz ve iyilik hali sağlayan bilgileri içerir. Bu duygusal süreçler, sosyal etkileşim öğrenmesini ödüllendirerek ve sosyal bağlantı eksikliğini cezalandırarak iyileşmeyi destekler (Baumeister ve Leary, 1995).

Bowlby'nin (1982), çocukluk yıllarında yaşanan umutsuzluk duygusunun ve yaşanan kayıpların sonraki dönemlerde psikolojik problemlere yol açabileceğini belirtmektedir. Bağlanma kuramına göre çocuklar, kendileri ve ilişkilerine dair zihinsel model geliştirmektedir. Zihinsel modeller, çocukların kendileri için önemli kıldıkları kişiler tarafından ihtiyaçlarının karşılanıp karşılanmadığı, memnun olup olmadıkları, kabul edilme ya da reddedilme ile ilgili beklenti ve arzularını içermektedir. Kendilerine bakım veren kişiler tarafından olumsuz geri dönüş aldıklarında, endişeye dayanan ve güvensiz bir model geliştirebilmektedirler. Bu durum sonucunda çocuklar yaşamlarının sonraki yıllarında kurdukları ilişkiler içinde duygu karmaşaları yaşayan, şüpheli davranış biçimleri sergileyen bireyler olmalarına sebep olmaktadır (Hazan & Shaver, 1994). Bireylerin çocukluk dönemlerinde yaşadıkları bağlanma problemleri, yaşamlarının ilerleyen yıllarında kendini saklama ve yakınlık kurmaktan korkma gibi davranış biçimlerine dönüşebilmektedir.

Yakınlık korkusu, bireylerin kişilerarası ilinkilerine etki eden, bilinçaltında yakınlık kurmaktan kaçınma ve korkma duygu ve davranışları ile açıklanmaktadır (Firestone & Catlett, 1999). Yetişkin romantik ilişkilerinde olan yakınlık kavramının ele alınması, Bowlby ve Ainsworth ve diğerleri, bağlanma stillerine dair görüşlerine esasen başlanmıştır. Birey, çocukluk döneminde güvenliği ve rahatlığı bakım veren, yetişkinlik döneminde ise partneri vasıtasıyla sağlamaktadır. Onlarla geliştirdiği yakınlığı devam ettirmeyi arzulamaktadır. Hazan ve Shaver (1987), Ainsworth'un açıklamış olduğu bağlanma tarzlarını, yetişkinler arasındaki üç farklı sevgi tarzlarına benzettğini vurgulamaktadır. Güvenli bağlanma tarzlarını geliştirmiş kişilerin, daha kolay yakınlık kurduğu, yakınlıkla ilişkili kaygılarının olmadığı ve terkedilme korkularının olmadıkları bilinmektedir. Kaçıran bağlanma stili geliştiren kişilerin, bireylerin kendilerine bağlanmaları sebebi ile kaygı duyabilecekleri vurgulanmaktadır. Devamlı olarak reddedilme kaygısı yaşamaları sebebi ile yakınlık kurma ve duygusal ilişkiler yaşamak konusunda diğer kişilere göre daha az istek duymaktadırlar. Uzun süreli ilişkiler yerine daha kısa süreli ilişkiler geliştirerek, yakınlıktan kendileri korumak istedikleri bilinmektedir. Kaygılı bağlanma tarzı geliştirmiş yetişkinlerin ise, ilişkilerinde diğer kişiye aşırı derecede yaklaşma arzusunda oldukları ve diğer kişinin yakınlık davranışlarını da yeterli görmeme yöneliminde oldukları belirlenmiştir. Bu davranışlarının yoğun bir şekilde terkedilme korkusu yaşadıklarından dolayı olduğu düşünülmektedir. İlişkileri süresince hızlıca değişken duygusal eğilimlerinin olduğu da bilinmektedir. Bu gibi faktörler bireylerin hem kişilerarası hem de romantik ilişkilerine etki etmektedir. Fakat bu faktörlerin esas sebebi bebeklik döneminde gelişen bağlanma stilleridir (Hazan & Shaver, 1987).

Firestone ve Firestone'a (2004) göre, savunmanın bazı bileşenleri bireylerin yakınlık kurma ve sürdürme kapasitelerini engellemektedir. Yakınlaşmaya yönelik bu tutum, kişinin kendisi ve partneri hakkındaki olumsuz düşüncelerinin yanı sıra dağılma, terk edilme, reddedilme ve belki de ölme kaygılarına da dayanmaktadır. Mashek ve Sherman'a (2004) göre yaklaşma korkusu ile yakın olma arzusu arasında eğri bir bağlantı vardır. Buna göre, daha az yakınlık arzulayan kişiler ve daha fazla yakınlık arzulayan kişiler, genel olarak mevcut yakınlık düzeyinden memnun olan bireylere göre yaşamları boyunca daha yüksek yakınlık korkusu yaşamaya devam etmektedir. Yazarlarla ilgili vakalarda, yakınlıktan korkanların yakınlık ve kaygı deneyimledikleri için daha az yakınlık arzulayabileceklerini ve yakınlıktan korkanların kendilerini daha büyük hissettiklerinde bile yakınlığa ulaşmak için gereken sosyal becerilerden ve özgüvenden yoksun olabileceklerini iddia etmektedir. Yakınlık arzusu. Mashek ve Sherman yakın bağlantılar kurduklarında partnerlerinden etkilenmeye devam ederler ve kontrolü ele geçirme ve özerkliklerini kaybetme riskine ilişkin algıları, yakınlık arzusunun azalmasıyla birlikte genişler.

Yakınlıktaki tehlike düşüncesi, yakınlıktan duyulan korkuyu doğuran başka bir boyuttur (Pilkington ve Richardson, 1988). Yakınlık riski, yakınlığın ortadan kaldırdığı risklere ve tehditlere karşı duyarlı olmayı gerektirir. Pilkington ve Richardson'un çalışmasının bulgularının önceden belirlenmiş olduğu, yakınlıktan daha büyük bir tehlikeyi algılayabilen yakın arkadaşların daha az olduğu ve diğerlerine güvenmekte daha fazla zorluk yaşandığı görülüyor. Aynı bulgular, daha az sıklıkta yaşanan romantik ilişkilerin yakınlığı daha fazla değiştirdiğini, flört deneyimlerine daha az güven duyduklarını, romantik bir partnere duydukları sevgi konusunda daha şüpheli olduklarını, daha fazla heyecan ve macera aradıklarını ve bir ilişki içindeyken yaşama konusunda daha güçlü olduklarını gösteriyor.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yöntem

Araştırma Yöntemi

Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden biri olan ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modelleri, geçmişte yaşanmış bir durumu veya şu anda gerçekleşen bir duruma müdahale etmeksizin olduğu gibi betimlemeyi amaç edinen araştırma yaklaşımlarıdır. Araştırmada konu olan bireylerin, olayların veya nesnelerin, bulunduğu koşullar içerisinde ve müdahale olmaksızın tanımlanmaya çalışılır. Gözlemlenen veya çalışılan gruplara yönelik herhangi bir şekilde değiştirmeye, etkilemeye yönelik hiçbir girişimde bulunulmaz. Bilinmek istenen şey vardır ve oradadır. Bilmeniz gereken şey vardır ve oradadır. Doğru bir şekilde "gözlemlemek" ve belirli bir teşhis koymak önemlidir (Karasar, 2005).

Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini, 2022/2023 eğitim-öğretim döneminde Erzurum Atatürk Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu oluşturmaktadır. Evrenin tamamına ulaşılması zor olduğundan, olasılığa bağlı basit tesadüfi örneklem seçme yoluna gidilmiştir. Bu yöntemle göre; evrenin oluşmasını sağlamak için tüm elemanların çalışmaya katılım sağlama şansı eşittir. Kısacası evrendeki tüm bireylere verilebilecek istatistiksel değerlerin aynı olduğu belirtilmiştir (Arıkan, 2004). Araştırmanın örneklemi Erzurum Atatürk Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulunda öğrenim gören gönüllü olarak katılan 352 kadın ve 106 erkek olmak üzere toplam 458 öğrenci oluşturmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmadaki verilerin elde edilmesinde kullanılan Kişisel Bilgi Formu ile Yakınlık Korkusu ölçeği kullanılmıştır. Uygulama yapılmadan önce öğrencilere çalışma hakkında araştırmacı tarafından gereken bilgi verilip araştırmacının hazırlamış olduğu anket yüz yüze uygulanmıştır.

Yakınlık Korkusu Ölçeği: Elibol ve Tok (2018) Descutner ve Thelen'in (1991) ölçeğini Türkçeye uyarlanmıştır. Çalışma sonucunda toplam varyansın %58'ini oluşturan 35 madde ve üç alt ölçekten oluşan bir ölçme aracı geliştirilmiştir. Varsayımsal yakınlık korkusu bileşeni üzerindeki yükler 0,29 ile 0,63 arasında, hayali açıklık faktörü üzerindeki yükler 0,30 ile 0,71

arasında ve geçmiş yakınlık korkusu faktörü üzerindeki yükler ise 0,56 ile 0,64 arasında değişmektedir. Ölçeğin üç faktörü şu şekildedir: Kurgusal yakınlık korkusu, açıklıktan ve önceki yakınlıktan duyulan hayali korkudur. Bulgulara göre ölçeğin güvenirlik katsayısı 0,89 olarak bulunmuştur.

Süreç/Uygulama

Yapılacak olan çalışma etik kurul onayı ve gereken izinler alındıktan sonra taahhünameye bağlı kalınarak, Erzurum Atatürk Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilere yüz yüze uygulanmıştır. Uygulama yapılmadan önce bireylere çalışma hakkında genel bilgi verilip katılımcının kendi isteğine bağlı olarak bilgilendirilmiş onam formu imzalatılıp anket uygulaması yapılmıştır.

Geçerlik ve Güvenirlik

Kullanılan ölçeklerin güvenirlik düzeylerini belirlemek amacı ile iç tutarlılık katsayıları (Cronbach Alfa) hesaplanmıştır. Yakınlık korkusu ölçeğine ait güvenirlik katsayısı değerleri tablo 1 sunulmuştur.

Tablo 1. Yakınlık Korkusu Ölçeği Güvenirlik Cronbach's Alpha değerleri

	Cronbach's Alpha	N of Items
Hayali Yakınlık Korkusu	,80	15
Hayali Açıklık	,87	15
Geçmiş Dönem Yakınlık Korkusu	,65	5
Yakınlık Korkusu Toplam	,78	35

a) 0,50'den küçük (Güvenilirliği düşük),

b) 0,50 ile 0,80 arasında (Güvenilirliği orta) düzeydedir.

c) 0.80'den büyük (Güvenilirliği yüksektir). Salvucci, vd., (1997)'e göre oldukça güvenilir demektir.

Verilerin Analizi

Araştırmacılar istatistiksel analizler yapmadan önce, yapılacak analiz ile ilgili doğrusallık, durağanlık, homojenlik ve normallik gibi varsayımların karşılandığını gösteren istatistiksel bilgileri vermelidirler. Araştırmacıların daha sonra tercih ettikleri analiz tekniklerini doğrulamaları gerekir (Tozoğlu & Dursun, 2020).

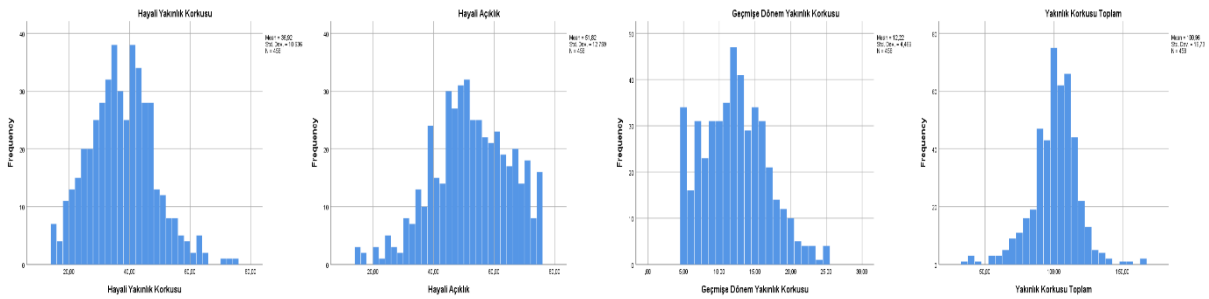
Araştırmada verilerin analiz edilebilmesi için ilk olarak tüm anketlerden elde edilen verilerin SPSS veri tabanına aktarılması sağlanmıştır. Öğrencilerden elde edilen veriler yüz

yüze anketlerle toplandığı için eksik ya da yanlış olan 18 veri değerlendirmeye alınmamıştır. Verilerin analizinde SPSS 26,00 paket programı kullanılmıştır. Verilerin analizinde öncelik olarak frekans, aritmetik ortalama, mod, medyan, standart sapma gibi tanımlayıcı istatistiksel analiz yapılmıştır. Daha sonra verilerin normal dağılım gösterip göstermediğini belirlemek için mod, medyan ve ortalama ile çarpıklık ve basıklık değerlerini incelenmiştir. Bu değerler Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. *Yakınlık Korkusu Ölçeğine Ait Tanımlayıcı İstatistik Dağılımı*

	Hayali Yakınlık Korkusu	Hayali Açıklık	Geçmiş Dönem Yakınlık Korkusu	Yakınlık Korkusu Toplam
N	458	458	458	458
Mean	36,92	51,81	12,21	100,95
Median	37,00	51,00	12,00	102,00
Mode	40,00	51,00	12,00	102,00
Ss.	10,63	12,75	4,46	16,73
Skewness	,315	-,275	,344	-,440
Kurtosis	,186	-,227	-,271	1,405

Tabloda 2’de görüldüğü yakınlık korkusu ölçeğinin hayali yakınlık korkusu alt boyutunun Skewness ,315 ve Kurtosis ,186, hayali açıklık alt boyutunun Skewness -,275 ve Kurtosis -,227, geçmişe dönem yakınlık korkusu Skewness ,344 ve Kurtosis -,271 ve yakınlık korkusu ölçeği toplam Skewness -,440 ve Kurtosis 1,405 olduğu tespit edilmiştir. Yakınlık korkusu ölçeği alt boyutlarının mod, medyan, aritmetik ortalamaları, çarpıklık ve basıklık değerlerinin birbirine yakın olduğu, Büyüköztürk (2012), Tabachnick ve Fidell (2015) ile George ve Mallery (2010)’nin belirttiği sınırlar içerisinde (-1 ile +1; -1.5 ile +1,5; -2,0 ile +2, 0) aralığın daki veri setlerinin normal dağılım gösterdiği görülmüştür.

Normal dağılım gösteren verilerde parametrik testlerden biri olan iki farklı bağımsız değişken ile yakınlık korkusu ölçeği alt boyutlarındaki farklılaşmayı belirlemek için “Bağımsız Örneklem T-testi” uygulanmıştır. İki den fazla farklı değişken ile yakınlık korkusu ölçeği alt boyutları arasındaki farklılaşmayı belirlemek için “Tek Yönlü Varyans Analizi” testi

yapılmıştır. Öğrencilerin yaşları, kişisel aylık gelir düzeyleri ve sportif aktivite yapma süreleri ile yakınlık korkusu ölçeği alt boyutları arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla “Pearson korelasyon” analizleri yapılarak sonuçlar $p<,050$ anlamlılık düzeyine göre değerlendirilmiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Bulgular

Tablo 3. *Katılımcıların Cinsiyet Dağılımı*

Cinsiyet	n	%
Kadın	352	76,9
Erkek	106	23,1
Toplam	458	100,0

Araştırma 352(%76,9) kadın ve 106(%23,1) erkek olmak üzere toplam 458 öğrenci üzerinde yapılmıştır.

Tablo 4. *Katılımcıların Yaş Ortalamaları*

n	458
Mean	21,02
Median	21,00
Mode	21,00
Std. Deviation	1,38

Katılımcıların yaş ortalamalarının 21,02±1,38 olduğu gözlenmiştir.

Tablo 5. *Katılımcıların Aile Yapısı Dağılımı*

Aile yapısı	n	%
Geniş	118	25,8
Çekirdek	328	71,6
Parçalanmış	12	2,6
Toplam	458	100,0

Araştırmaya katılan öğrencilerden 328(%71,6) kişi çekirdek aile yapısında, 118(%25,8) kişi geniş aile yapısında ve 12(%2,6) kişi de parçalanmış aile yapısında olduklarını belirtmişlerdir.

Tablo 6. Katılımcıların Kişisel Aylık Gelir Ortalamaları

N	458
Mean	2257,46
Median	1250,00
Mode	1250,00
Std. Deviation	2666,03

Katılımcıların aylık kişisel gelir ortalamalarının 2257,46±2666,03 olduğu gözlenmiştir.

Tablo 7. Katılımcıların Kardeşleri Olma Durumları

Kardeş Durumu	n	%
Evet	451	98,5
Hayır	7	1,5
Toplam	458	100,0

Katılımcılardan 451(%98,5) kişi kardeşi olduğunu 7(%1,5) kişi ise kardeşi olmadığını belirtmişlerdir.

Tablo 8. Katılımcıların Sportif Aktiviteye Katılma Durumları

Sportif Aktivite	n	%
Evet	153	33,4
Hayır	305	66,6
Toplam	458	100,0

Araştırmaya katılan bireylerde 153(%33,4) kişi sportif aktiviteye katılım gösterirken 305(%66,6) kişinin sportif aktiviteye katılım göstermediği tespit edilmiştir.

Tablo 9. Katılımcıların Sportif Aktivite Türlerine Göre Dağılımı

Sportif Aktivite Türü	n	%
Bireysel spor	106	69,3
Takım sporu	22	14,4
Her iki sporda	25	16,3
Toplam	153	100,0

Araştırmaya katılan öğrencilerden 106(%69,3) kişinin bireysel sporlara 22(%14,4) kişinin takım sporlarına ve 25 (%16,3) kişinin her iki türde de sportif aktiviteye katılım gösterdikleri tespit edilmiştir.

Tablo 10. Katılımcıların Haftalık Sportif Aktiviteye Katılım Ortalamaları

n	153
Mean	5,69
Median	4,00
Mode	2,00
Std. Deviation	5,19

Katılımcıların haftalık sportif aktivite katılım ortalamalarının $5,69 \pm 5,19$ olduğu gözlenmiştir.

Tablo 11. Yakınlık Korkusu ile Cinsiyetler Arası Farklılık T-testi

Alt Boyutlar	Cinsiyet	n	$\bar{x}$	Ss.	t	p
Hayali Yakınlık Korkusu	Kadın	52	36,54	10,01	-1,229	,221
	Erkek	06	38,16	12,44		
Hayali Açıklık	Kadın	52	51,53	12,25	-,802	,424
	Erkek	06	52,76	14,33		
Geçmiş Dönem Yakınlık Korkusu	Kadın	52	12,19	4,35	-,244	,807
	Erkek	06	12,31	4,84		
Yakınlık Korkusu Toplam	Kadın	52	100,26	15,28	-1,371	,173
	Erkek	06	103,24	20,73		

Öğrencilerin yakınlık korkusu ölçeğinin alt boyutlarında cinsiyet farklılığını belirlemek amacıyla yapılan t testi analizi, tüm alt boyutlarda $p < ,050$ düzeyinde anlamlı bir farklılık olmadığını ortaya koymuştur.

Tablo 12. Yaş ile Yakınlık Korkusu Korelasyon

		Hayali Yakınlık Korkusu	Hayali Açıklık	Geçmişe Dönem Yakınlık Korkusu	Yakınlık Korkusu Toplam
	r	-,068	,090	-,023	,020
Yaş	p	,149	,055	,629	,676
	n	458	458	458	458

Öğrencilerin yaşları ile yakınlık korkusu ölçeği alt boyutları arasındaki ilişkiyi incelemek için yapılan korelasyon analiz sonuçları incelendiğinde öğrencilerin yaşları ile yakınlık korkusu ölçeği alt boyutları arasında $p<,050$ düzeyinde anlamlı ilişki olmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 13. Yakınlık Korkusu ile Aile Yapıları Arası Farklılık ANOVA

Alt Boyutlar	Aile Yapısı	n	$\bar{x}$	Ss.	f	p	fark
Hayali Yakınlık Korkusu	Geniş ¹	118	38,32	10,56			
	Çekirdek ²	328	36,39	10,63	1,465	232	
	Parçalanmış ³	12	37,66	10,99			
Hayali Açıklık	Geniş ¹	118	49,33	12,55			
	Çekirdek ²	328	52,50	12,78	3,988	019	1<2,3
	Parçalanmış ³	12	57,58	10,50			
Geçmişe Dönem Yakınlık Korkusu	Geniş ¹	118	12,30	4,48			
	Çekirdek ²	328	12,16	4,51	,128	880	
	Parçalanmış ³	12	12,75	3,07			
Yakınlık Korkusu Toplam	Geniş ¹	118	99,95	16,64			
	Çekirdek ²	328	101,05	16,92	1,281	279	
	Parçalanmış ³	12	108,00	9,97			

Öğrencilerin yakınlık korkusu ölçeği alt boyutlarında aile yapıları arasındaki farklılaşmayı belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans (anova) analizi sonrasında $p<,050$ düzeyinde aile yapıları arasında hayali açıklık alt boyutunda anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Geniş aile($x=49,33$) yapısında olan öğrencilerin hayali açıklık alt boyutunda yakınlık korkusu düzeyi çekirdek($x=52,50$) ve parçalanmış aile($x=57,58$) yapısında olan öğrencilerden düşük olduğu sonucu bulunmuştur.

Hayali yakınlık korkusu, geçmişe dönem yakınlık korkusu alt boyutlarında ve toplam puanlarda ise aile yapıları arasında anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 14. *Kişisel Aylık Gelir Düzeyleri ile Yakınlık Korkusu Korelasyon*

		Hayali Yakınlık Korkusu	Hayali Açıklık	Geçmişe Dönem Yakınlık Korkusu	Yakınlık Korkusu Toplam
Kişisel Aylık Gelir	r	-,078	,116*	-,032	,030
	p	,096	,013	,495	,516
	n	458	458	458	458

Öğrencilerin kişisel aylık gelir düzeyleri ile yakınlık korkusu ölçeği alt boyutları arasındaki ilişkiyi incelemek için yapılan korelasyon analiz sonuçları incelendiğinde öğrencilerin kişisel aylık gelir düzeyleri ile hayali açıklık alt boyutu arasında pozitif yönde anlamlı ilişki olduğu tespit edilmiştir ($r=,116, p=,013<,050$).

Öğrencilerin kişisel aylık gelir düzeyleri ile yakınlık korkusu ölçeği diğer alt boyutlarında ve toplam puanları arasında ise anlamlı ilişki olmadığı görülmüştür.

Tablo 15. *Yakınlık Korkusu ile Kardeşi Durumları Arası Farklılık T-testi*

Alt Boyutlar	Kardeşi Olma Durumu	n	$\bar{x}$	Ss.	t	p
Hayali Yakınlık Korkusu	Evet	51	36,78	10,53	-2,177	,030
	Hayır	7	45,57	14,12		
Hayali Açıklık	Evet	51	51,90	12,59	,667	,530
	Hayır	7	46,42	21,66		
Geçmişe Dönem Yakınlık Korkusu	Evet	51	12,21	4,44	-,210	,833
	Hayır	7	12,57	6,02		
Yakınlık Korkusu Toplam	Evet	51	100,90	16,61	-,576	,565
	Hayır	7	104,57	24,58		

Öğrencilerin yakınlık korkusu ölçeği alt boyutlarında kardeşi olan ve olmayan öğrenciler arasındaki farklılaşmayı belirlemek için yapılan t testi analizi sonrasında $p<,050$ düzeyinde hayali yakınlık korkusu alt boyutunda anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Hayali yakınlık korkusu alt boyutunda kardeşi olan öğrencilerin ($x=36,78$) yakınlık korkusu düzeyi kardeşi olmayan ($x=45,57$) öğrencilerden düşük olduğu sonucu bulunmuştur.

Hayali açık, geçmişe dönem yakınlık korkusu alt boyutlarında ve toplam puanda ise kardeşi olma durumları arasında anlamlı farklılık olmadığı görülmüştür.

Tablo 16. *Yakınlık Korkusu Ölçeği ile Sportif Aktivite yapma Durumları Arası Farklılık T-Testi*

Alt Boyutlar	Sportif Aktivite Yapma Durumu	n	$\bar{x}$	Ss.	t	p
Hayali Yakınlık Korkusu	Evet	53	36,70	10,35	-,307	,759
	Hayır	305	37,02	10,79		
Hayali Açıklık	Evet	53	51,78	13,20	-,038	,969
	Hayır	305	51,83	12,55		
Geçmişe Dönem Yakınlık Korkusu	Evet	53	11,83	4,48	-1,296	,197
	Hayır	305	12,40	4,45		
Yakınlık Korkusu Toplam	Evet	53	100,32	16,36	-,570	,569
	Hayır	305	101,27	16,92		

Öğrencilerin yakınlık korkusu ölçeği alt boyutlarında sportif aktivite yapan ve yapmayan öğrenciler arasındaki farklılaşmayı belirlemek için yapılan t testi analizi sonrasında $p<,050$ düzeyinde tüm alt boyutlarda ve toplam puanlarda sportif aktivite yapma durumları arasında anlamlı farklılık olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 17. *Yakınlık Korkusu ile Sportif Aktivite Türleri Arası Farklılık ANOVA*

Alt Boyutlar	Sportif Aktivite Türü	n	Mean	Ss.	f	p	fark
Hayali Yakınlık Korkusu	Bireysel spor ¹	06	37,39	10,80	,847	431	
	Takım sporu ²	2	34,50	9,49			
	Her iki sporda ³	5	35,72	8,99			
Hayali Açıklık	Bireysel spor ¹	06	50,36	13,63	,864	048	1<3
	Takım sporu ²	2	52,36	14,09			
	Her iki sporda ³	5	57,28	8,78			
Geçmişe Dönem Yakınlık Korkusu	Bireysel spor ¹	06	12,30	4,64	,033	039	1>3
	Takım sporu ²	2	11,81	3,89			
	Her iki sporda ³	5	9,88	3,78			
Yakınlık Korkusu Toplam	Bireysel spor ¹	06	100,06	17,47	425	654	
	Takım sporu ²	2	98,68	16,87			
	Her iki sporda ³	5	102,88	10,11			

Öğrencilerin yakınlık korkusu ölçeği alt boyutlarında yapmakta oldukları sportif aktivite türleri arasındaki farklılaşmayı belirlemek için yapılan tek yönlü varyans (anova) analizi sonrasında $p<,050$ düzeyinde yapmakta oldukları sportif aktivite türleri arasında hayali açıklık ve geçmişe dönem alt boyutlarında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Hayali açıklık alt boyutunda bireysel sportif aktivite($x=50,36$) yapan öğrencilerin yakınlık korkusu düzeylerinin her iki sporu da($x=57,28$) yapan öğrencilerden düşük olduğu sonucu bulunmuştur. Geçmişe dönem yakınlık alt boyutunda ise bireysel sportif aktivite($x=12,30$) yapan öğrencilerin yakınlık korkusu düzeylerinin her iki sporu da($x=9,88$) yapan öğrencilerden yüksek olduğu sonucu bulunmuştur.

Hayali yakınlık korkusu alt boyutu ve toplam puanlarda ise yapmakta oldukları sportif aktivite türleri arasında anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 18. *Sportif Aktivite Yapma Süreleri ile Yakınlık Korkusu Korelasyon*

		Hayali Yakınlık Korkusu	Hayali Açıklık	Geçmişe Dönem Yakınlık Korkusu	Yakınlık Korkusu Toplam
Sportif Aktivite Süresi	r	,158	,007	,043	,117
	p	,052	,934	,595	,150
	n	153	153	153	153

Öğrencilerin haftalık toplam sportif aktivite yapma süreleri ile yakınlık korkusu alt boyutları arasındaki korelasyon analizi sonuçları incelendiğinde, toplam spor yapma süreleri arasında $p<,050$ düzeyinde anlamlı bir ilişkinin olmadığı tespit edilmiştir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Tartışma ve Sonuç

Bu çalışma Atatürk Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerin yakınlık korkusu düzeylerinin sportif aktivite ve diğer değişkenler açısından incelenmesi amacı çerçevesinde 458 öğrencinin gönüllü katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin yakınlık korkusu ölçeği alt boyutları ve toplam puan ortalamalarında cinsiyetler arasında anlamlı farklılık tespit edilmemiştir. Bu duruma bağlı olarak erkek ve kadın katılımcıların benzer düzeyde yakınlık korkusuna sahip oldukları saptanmıştır. Çalışmada elde edilen bulgulara paralel olarak Becerik Genç (2022) ve Demirören (2022) yetişkin bireyler ile gerçekleştirdikleri çalışmalarda katılımcıların yakınlık korkusu ve cinsiyetleri arasında anlamlı farklılık olmadığı sonucuna ulaşmışlardır. Saraç ve arkadaşları (2015) ise romantik ilişkilerde akılcı olmayan inançlar ölçeği alt boyutu fiziksel yakınlık ile katılımcıların cinsiyetleri arasında anlamlı farklılık olmadığını ifade etmiştir. Cinsiyet, kadınlar ile erkekler arasında var olan biyolojik farklılıkları temsil ederken toplumsal cinsiyet ise, toplumun bu mevcut farklılıkları bir toplumsal sisteme dayandırarak yaptığı şeylerin bir bütünü olarak ifade edilmektedir. Dolayısıyla doğuştan gelen kadın ve erkek cinsiyeti ile ilgili özellikler, zamanla içinde yaşanılan toplumun kültürü tarafından yorumlanarak yapılandırılır ve toplumun kadın ve erkekten beklentileri de buna göre şekil alır (Butler, 2008). Aynı toplum içerisinde beraber eğitim gören bu bireylerin yakınlık korkusu düzeylerinin cinsiyetler arasında farklılaşmaması insan icadı olduğu ifade edilen ve buna bağlı olarak öğrenilebilir-değiştirilebilir özellikler sergileyen ve ayrıca toplumdan topluma farklılık gösteren toplumsal cinsiyet kavramı ile desteklenebilir (Gültekin, 2013).

Araştırma bulguları ile farklı olarak Firestone ve Catlett (1999) tarafından gerçekleştirilen çalışmada kadın katılımcıların erkek katılımcılara oranla daha yüksek düzeyde yakınlık korkusuna sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Katılımcıların yaşları ile yakınlık korkusu ölçeği alt boyutları ve toplam puan ortalamaları arasında anlamlı bir ilişki olmadığı gözlenmiştir. Çalışmada elde edilen bulgulara paralel olarak Becerik Genç (2022), Demirören (2022) yetişkin bireyler ile gerçekleştirdikleri çalışmalarda katılımcıların yakınlık korkusu ve yaşları arasında anlamlı ilişki olmadığı sonucuna ulaşmışlardır. Ön lisans öğrencisi olarak çalışmaya katılan bireylerin birbirine yakın yaş ortalamasına sahip olması benzer özellikler sergilemesinin sebebi olarak düşünülebilir.

Bütün kuşaklar içerisinde belirli karakteristik özellikleri ve değer yargılarını içermesi nedeniyle, insanlar doğmuş oldukları kuşak grubunun davranışlarına benzer özellikler sergilerken, diğer kuşak grubunun davranışlarından farklı özellikler sergilemektedirler (Chen, 2010).

Araştırmaya katılan öğrencilerin yakınlık korkusu ölçeği alt boyutları ve toplam puan ortalamalarında aile yapıları arasında hayali açıklık alt boyutunda anlamlı farklılık olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Hayali açıklık alt boyutunda geniş aile yapısına sahip olan öğrencilerin yakınlık korkusu düzeyinin çekirdek ve parçalanmış aile yapısına sahip olan öğrencilerden daha düşük olduğu tespit edilmiştir. Diğer alt boyutlarda ve toplam puanda ise aile yapıları arasında anlamlı farklılık tespit edilmemiştir. Bireylerin karşılıklı etkileşimde bulundukları ilk ve en önemli sosyal çevresinin ailesi olduğu bilinmektedir. Aile hem kendi içerisinde onu oluşturan bireylerden etkilenen hem de kendi içerisinde ki bireyleri sürekli olarak farklı derecelerde etkileyebilen sosyal bir sistemdir. Bu sosyal sistem içerisinde bir yandan içinde büyüyen insanın yetişmesini ve kişiliğini bulmasını imkân tanırken diğer yandan içerisinde bulunduğu toplumun yapısını, değerlerini, beklentilerini, kurallarını ve kültürünü yansıtır. Kuşaklararası bağların kurulmasını ve bu bağların sürdürülmesine olanak sağlayan aile, dış çevre ile yürütmüş olduğu iletişim ve etkileşimi sayesinde kendisini oluşturan bireylerin niteliklerini bütünleştirip kendine has bir ortam üretmektedir (Öner & Usluer, 1990). Aile yapıları arasında ortaya çıkan mevcut farklılık Minuchin ve Fishman (1981) tarafından geliştirilen Aile Sistemi Kuramı ile desteklenebilir. Aile sistemi kuramına göre, aile stabil bir sürekliliği sahip olan bir kurum olmamakla beraber sürekli olarak değişim ve gelişim göstermektedir. Ailenin göstermiş olduğu bu değişim ve gelişim süreci içerisinde aileler kazanımlar, kayıplar veya çeşitli yapısal dönüşümler yaşayabilmektedirler.

Öğrencilerin yakınlık korkusu ölçeği alt boyutları ve toplam puan ortalamalarında kişisel aylık gelir düzeyleri arasında hayali açıklık alt boyutunda pozitif yönde anlamlı ilişki olduğu gözlenmiştir. Öğrencilerin kişisel aylık gelir düzeyleri arttıkça hayali açıklık alt boyutunda yakınlık korkusunun da paralel olarak arttığı sonucu bulunmuştur. Diğer alt boyutlarda ve toplam puanda ise öğrencilerin kişisel aylık gelir düzeyleri arasında anlamlı ilişki olmadığı tespit edilmiştir. Artan kişisel aylık gelir düzeyinin etkisi altında kalan bireylerin mal varlıkları ile ilgili kaygı yaşamaları, fiziksel ya da duygusal bağlantıya sahip olma konusundaki bir ilişki kaygısı olan yakınlık korkusu üzerinde etkili olabileceği düşünülebilir. Bir korku türü olarak kaybetme korkusu davranışsal iktisatta üç ana sebebe dayandırılmakta ve üç ana sebepten biri olan servet etkisi kişinin mevcut var olan ekonomik varlığını korumak,

sahiplenmek ve sübjektif değerlendirme içgüdüsünü taşımaktadır. Bu noktada birey yeni bağlantıları reddeder ve var olanı korumaya çalışır (Kahneman vd., 1991).

Öğrencilerin yakınlık korkusu ölçeği alt boyutları ve toplam puan ortalamalarında kardeşi olma durumları arasında hayali yakınlık korkusu alt boyutunda anlamlı farklılık olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Hayali yakınlık alt boyutunda kardeşi olan öğrencilerin yakınlık korkusu düzeyinin kardeşi olmayan öğrencilerden düşük olduğu sonucu bulunmuştur. Diğer alt boyutlarda ve toplam puanda ise kardeşi olma durumları arasında anlamlı farklılık olmadığı görülmüştür. Kardeşi olan katılımcıların hayali yakınlık alt boyutunda yakınlık korkusu düzeyinin diğer katılımcılardan düşük ortalama sergilemesini kardeşler arasında mevcut olan bağ ile açıklamak mümkün olacaktır. Kardeşlerin birbirleri arasında sahip oldukları ilişkiler onların gelişimleri üzerinde büyük bir etkiye sahiptir. Kardeşler birbirlerinin psikolojik, fizyolojik ve biyolojik olarak gelişimlerinde önemli role sahip olmakta ve kardeş ilişkileri çocuğun yaşantısında ki ilk sosyal bağlantısı ve aile dışındaki bireyler ile etkileşim kurabilmeleri için temel niteliği taşımaktadır. Sürekli olarak etkileşim vasıtasıyla kardeşler taklit etme, oyun oynama, kuralların gerekliliklerini yerine getirme ve paylaşma becerisi benzeri sosyal becerileri birbirlerinden öğrenmektedirler. Erkek veya kız kardeşler, çocukluk yıllarının ilk oyun arkadaşları olmakla beraber, geçen zaman içerisinde birbirleri için öğretmen, arkadaş, koruyucu, izleyici, düşman ve sırdaş gibi birçok rolü üstlenmektedirler. Çocukların bu sosyal ilişkileri zamanında getirileri ile öğreneceklerinin temelini oluşturmaktadır (Powell & Ogle, 1985)

Öğrencilerin yakınlık korkusu ölçeği alt boyutları ve toplam puan ortalamalarında sportif aktivite değişkenlerine ait bulgular göz önünde bulundurularak sportif aktivite yapma durumları arasında anlamlı farklılık olmadığı görülürken, sportif aktivite yapma süreleri ile de anlamlı ilişkilere sahip olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Fakat öğrencilerin yakınlık korkusu ölçeği alt boyutları ve toplam puan ortalamalarında sportif aktivite türleri arasında hayali açıklık ve geçmişe dönem yakınlık korkusu alt boyutlarında anlamlı farklılık olduğu gözlenmiştir. Hayali açıklık alt boyutunda bireysel sporları yapan bireylerin yakınlık korkusu düzeyinin her iki sporu da yapan bireylerden düşük olduğu görülmüştür. Geçmişe dönem yakınlık alt boyutunda ise bireysel sporları yapan katılımcıların yakınlık korkusu düzeyinin her iki sporu da yapan bireylerden yüksek olduğu görülmüştür. Diğer alt boyutlarda ve toplam puanda ise sportif aktivite türleri arasında anlamlı farklılık olmadığı görülmüştür. Sporun bireysel, toplumsal ve ekonomik açıdan birden fazla önemi vardır. Birey spor yaparken kazanmış olduğu becerilerini günlük hayatında uygulayabilmektedir. Spor aracılığı ile bireyin fiziksel görünümünde iyileşme meydana gelir ve vücut hastalıklar karşısında dayanıklılık göstererek

yaşamının bütün alanlarında yeterli bir birey olması yönünde olanak sağlamaktadır. Spor birey için kişisel olduğu kadar toplumsal olarakta katkılar sağlamaktadır. Bireye kendini tanıması neler yapabileceğini göstermesi, olumlu yönde davranışlar kazanması, disiplin ve düzen içerisinde çalışması, yaşamış olduğu ülkesine hizmet etmesi, sosyal çevresiyle sürekli bir şekilde iletişimde olması gibi birçok ortak paylaşımda bulunma katkıları sağlamaktadır (İnal, 2000). Spor bireye çevresini tanıma imkânı sunmakla birlikte bireyin kişilik yapısının da oluşmasına ve şekillenmesine etki etmektedir. Sporun birey üzerinde ki psikolojik etkileri göz önünde bulundurulduğu zaman en önemli etkilerden biri olarak kişilik gelişimi üzerine olan etkisi görülmektedir (Kulaksızoğlu, 2000). Kişilik ise bireyi diğer bireylerden ayıran davranışlarından oluşan bir olgu olarak tanımlanmaktadır (Arkonaç, 1998). Bireysel, takım ve her iki türden sportif aktiviteler gerçekleştiren katılımcıların yakınlık korkusu düzeyleri arasında ki anlamlı farklılık göz önünde bulundurulduğu zaman bu farkın bireylerin içerisinde bulundukları sportif aktivite türlerinin getirisi olan farklı kişilik özelliklerinden kaynakladığı Kuruç ve Bayar (1992) ve Bayar (2003) tarafından farklı sporcu grupları ile gerçekleştirilen çalışmalarda bireysel ve takım sporcuların farklı kişilik özellikleri sergilediği ifadesi ile desteklenebilmektedir. Bunların yanı sıra Özcan ve Yıldırım (2011) tarafından gerçekleştirilen çalışmada bireysel ve takım sporcuların farklı sosyal beceri düzeylerine sahip olması bireysel ve takım olarak yapılan sporların bireylerde farklı kişilik ve sosyal becerilere ait yetkinlik kazanmasına imkân tanıdığını göstermektedir.

Öneriler

Farklı sonuçlar çıkabileceği göz önünde bulundurularak araştırma bulgularının farklı örneklem gruplarıyla çalışılarak desteklenmesi faydalı olacaktır.

Gelecek araştırmalarda seçilecek örneklem grubunun özelliklerine göre yeni bağımsız değişkenlerin kullanılması araştırmanın gelişmesine yardımcı olacaktır.

Yapılan çalışma ülkemizin diğer illerinde eğitim görmekte olan öğrencilere uygulanarak genel bir çıkarım elde edilebilir.

Konu ile ilgili benzer çalışmalar eğitim alanında kullanılan farklı ölçme ve değerlendirme ölçekleri ile tekrarlanabilir.

KAYNAKÇA

- Açıkada, C. ve Ergen, E. (1990). *Bilim ve spor*. Büro-Tek Ofset Matbaacılık.
- Ainsworth, M. D. (1989). Attachments beyond infancy. *The American Psychologist*, 44(4), 709–716.
- Ainsworth, M. D. S., & Bowlby, J. (1991). An ethological approach to personality development. *American Psychologist*, 46(4), 333-341.
- Ainsworth, M. S., Blehar, M.C., Waters, E. & Walss, S. (1978). *Patterns of attachment: A psychological study of the strange situation*. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum.
- Akça, N. Ş., & Sunay, H. (2012). Özel spor merkezlerine üye olan bireylerin spora yönelme nedenleri ve beklentilerinin gerçekleşme düzeyleri. *OPUS International Journal of Society Researches*, 11(18), 1474-1493.
- Alparslan, T., Kılıçgil, E., & Başpınar, E. (2003). Türk Silahlı Kuvvetlerine bağlı Türk Hava Kuvvetleri Komutanlığı karargahında görev yapan askeri personelin boş zaman değerlendirmelerinde sporun yeri. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 1(2), 99-106.
- Amman, M. T. (2000). *Spor Sosyolojisi*. (Ed.: İkizler C.) Sporda Sosyal Bilimler, Bölüm 3, Alfa Yayınları.
- Aracı, H. (1999). *Okullarda Beden Eğitimi*. Bağırhan Yayinevi.
- Arıkan, R. (2004). *Araştırma teknikleri ve rapor hazırlama*. Asil Yayın Dağıtım.
- Arkonaç, S. A. (1998). *Psikoloji zihin süreçler bilimi*. Alfa Yayıncılık.
- Baumeister, R. F. & Leary, M. R. (1995). The need to belong: Desire for interpersonal attachments as a fundamental human motivation. *Psychological Bulletin*, 117(3), 497–529.
- Bayar, P. (2003). Spor yapan ve yapmayan bayanların kişilik özelliklerinin karşılaştırılması. *Spor Bilimleri Dergisi*, 14(3), 133-143.
- Becerik Genç, S. (2022). *Çiftlerin ilişkilerde mutluluk ve yakınlık korkusu düzeylerinin koronavirüs kaygısıyla birlikte incelenmesi* (Tez No. 757147) [Yüksek Lisans Tezi, Beykent Üniversitesi-İstanbul]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Bowlby, J. (1969). Attachment and loss, Vol. 1. Attachment. Basic Books
- Bowlby, J. (1982). Attachment and loss. Vol. 1. Attachment. Basic Books.
- Butler, J. (2008). *Cinsiyet belası feminist kimliğin altüst edilmesi* (B. Ertür, Çev.). Metis Yayınları.
- Büyüköztürk, Ş. (2012). *Veri Analizi El Kitabı* (17. Basım), Pegem Akademi Yayınları.
- Chen, H. (2010). Advertising and generational identity: a theoretical model. *American Academy Of Advertising Conference Proceedings*, 132-140.
- Coalter, F. (2007). *Daha geniş bir sosyal rol üstlenin: Kimskoru koruyor musun?* Londra: Routledge.
- Demirören, D. (2022). *Ebeveyn duygusal erişilebilirlik ile yakınlık korkusu arasındaki ilişkide benlik farklılaşmasının aracı rolü* (Tez No. 764891) [Yüksek Lisans Tezi, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi-İstanbul]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.

- Descutner, C. J., & Thelen, M. H. (1991). Development and validation of a Fear-of-Intimacy Scale. *Psychological assessment: A journal of consulting and clinical psychology*, 3(2), 218.
- Elibol, Ş., & Tok, E. S. S. (2018). Yakınlık Korkusu Ölçeğinin Türkçe Formunun Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *In Yeni Symposium* 56,4.
- Erikson, E. H. (1968). *Identity: Youth and crisis*. New York: Norton.
- Erskine, R. G. (2015) *Relational Patterns, Therapeutic Presence “Concepts and Practice of Integrative Psychotherapy*. London: Karnac Books Ltd.
- Firestone, R. W. & Firestone, L. (2004). Methods for overcoming the fear of intimacy. In D. J. Mashek and A. Aron (Eds.), *Handbook of closeness and intimacy* (pp. 375-395). New York, NY: Routledge Taylor Francis Group.
- Firestone, R. W., & Catlett, J. (1999). *Fear of intimacy. Washington*. American Psychological Association.
- Firestone, R. W., & Catlett, J. (1999). *Fear of intimacy*. Washington, DC: American Psychological Association.
- George, D., & Mallery, P. (2010). *Spss for windows step by step. A simple study guide and reference*.
- Gültekin, L. (2013). *Toplumsal cinsiyet ve yansımaları* (L. Gültekin, G. Güneş, C. Ertung & A. Şimşek, Ed.). Atılım Üniversitesi Yayınları.
- Han, M. T., & Polat, E. (2022). Kış Sporları ile İlgilenen Sporcuların Spora Bağlılık ve Yaşam Doyumu Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi. *SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 20(3), 80-91.
- Hazan, C., & Shaver, P. (1987). Romantic love conceptualized as an attachment process. *Journal of Personality and Social Psychology*, 511-524.
- Hazan, C., & Shaver, P. R. (1994). Attachment as an organizational framework for research on close relationships. *Psychological inquiry*, 5(1), 1-22.
- İnal, A. N. (2003). *Beden eğitimi ve spor bilimlerine giriş*. Desen Ofset Matbaacılık.
- Kahneman, D., Knetsch, J. L., & Thaler, R. H. (1991). Anomalies: The endowment effect, loss aversion, and status quo bias. *Journal of Economic Perspectives*, 5(1), 193-206.
- Kara H. (1991). *Liselerde Sportif Yarışmalarda Derece Alan Öğrenciler Akademik Başarıları*. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara.
- Karasar N. (2005). *Bilimsel Araştırma Yöntemi: Kavramlar, İlkeler ve Teknikler*. Nobel Yayıncılık.
- Koruç, Z., & Bayar, P. (1992). Hentbolcu, voleybolcu, atlet ve taekwondocuların kişilik örüntüleri üzerine bir araştırma. *Spor Bilimleri II. Ulusal Kongresi Bildirileri*, 355-367.
- Kulaksızoğlu, A. (2000). *Ergenlik psikolojisi*. Remzi Kitabevi.
- Leary, M. R., & Baumeister, R. F. (1995). The need to belong. *Psychological Bulletin*, 117(3), 497-529.
- Lewis, M., Haviland Jones, J. M., & Feldman Barrett, L. (2008). *Handbook of Emotions*, New York-London: The Guilford Press.
- Martinek, T. J., & Hellison, D. R. (1997). Fostering resiliency in underserved youth through physical activity. *Quest*, 49, 34-49.

- Mashek, D. J., & Sherman, M. D. (2004). Desiring less closeness with intimate others. In D. J. Mashek and A. Aron (Eds), *Handbook of closeness and intimacy* (343-356).
- Minuchin, S., & Fishman, C. H. (1981). *Family therapy techniques*. Harvard University Press.
- Molisso, V., & Masullo, M. (2018). The benefits of sport in Specific Learning Disorders. *Italian Journal of Health Education, Sport and Inclusive Didactics, Universitarie Romane Editor*, 19-24.
- Mutrie, N., & Biddle, S. J. H. (1995). The effects of exercise on mental health in nonclinical populations. *The effects of exercise on mental health in nonclinical populations.*, 50-70.
- Orkunoglu, O. (1985). *Voleybol Antrenörünün El Kitabı, B.T.G.M. Voleybol Federasyonu Yayını*
- Öner, N. & Usluer, S. (1990). Aile ortamı ölçeğinin Türkçeye uyarlanması. *Serbest Bildiri Raporu*. İstanbul: VI. Ulusal Psikoloji Kongresi.
- Özcan, G., & Yıldırım, S. (2011). Lisanslı olarak takım sporu ve bireysel spor yapan ile spor yapmayan ortaöğretim öğrencilerinin sosyal beceri düzeylerinin karşılaştırılması. *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11(2), 111-135.
- Parker, M., & Stiehl, J. (2005) Personal and social responsibility. In J. Lund and D. Tannehill (Eds) *Standards-based Physical Education Curriculum Development* (Boston, MA, Jones and Bartlett), 130–153.
- Pilkington, C. J., & Richardson, D. R. (1988). Perceptions of risk in intimacy. *Journal of Social and Personal Relationships*, 5(4), 503–508.
- Powell, T. H., & Ogle, P. A. (1985). *Brothers and sisters: A special part of exceptional families*. Paul H. Brooks Publishing, Baltimore.
- Salvucci, S., Walter, E., Conley, V., Fink, S., & Saba, M. (1997). *Measurement Error Studies at the National Center for Education Statistics*. Washington D. C.: U. S. Department of Education.
- Saraç, A., Hamamcı, Z., & Güçray, S. (2015). Üniversite öğrencilerinin romantik ilişki doyumunu yordaması. *Turkish Psychological Counseling and Guidance Journal*, 5(43), 69-81.
- Sepil, Y., & Kıyıcı, F. (2021). Kırsal Kesimde Eğitim Gören Öğrencilerin Spor ve Müzik Faaliyetlerinin Yalnızlık Tutum Düzeylerine Etkisi (Erzurum İli Örneği). *Uluslararası Egzersiz Psikolojisi Dergisi*, 3(2), 51-59.
- Sevil, T., Şimşek, K.Y., Katırcı, H., Çelik, V.O., & Çeliksoy, M. A. (2012). *Boş Zaman ve Rekreasyon Yönetimi*. Anadolu Üniversitesi.
- Sevim, Y. (1997). *Antrenman Bilgisi*. Tutibay.
- Sit, C. H., & Lindner, K. J. (2006). Situational state balances and participation motivation in youth sport: A reversal theory perspective. *British Journal of Educational Psychology*, 76(2), 369-384.
- Sullivan, H. S. (1951). *The interpersonal theory of psychiatry*. New York: Norton.
- Tabachnick, B. G. & Fidell, L. S. (2015). Çok değişkenli istatistiklerin kullanımı (Çev: Baloğlu, M.), Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- Taub, D. E., & Greer, K. R. (2000). Physical activity as a normalizing experience for school-age children with physical disabilities: Implications for legitimization of social identity and enhancement of social ties. *Journal of sport and social issues*, 24(4), 395-414.

- Tozoğlu, E., & Dursun, M. (2020). Spor bilimlerinde bilimsel araştırma süreci, (Ed. Gökmen, Ö.) Spor & Bilim, Efe Akademi Yayınevi. İstanbul. S, 7, 23.
- Uyar, Y., & Sunay, H. (2020). Spor farkındalığı ölçeğinin geliştirilmesi: Geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 18(1), 46-58.
- Welk, G. J., & Blair, S. N. (2000). Physical Activity Protects against the Health Risks of Obesity. *President's Council on Physical Fitness and Sports Research Digest*.
- Yetim, A. (2015). Sosyoloji ve spor. Ankara: Berikan.
- Yıldıran, İ., & Yetim, A. A. (1996). Orta Öğretimde Beden Eğitimi Dersinin Öncelikli Amaçları Üzerine Bir Araştırma. *Beden Eğitimi Spor Bilimleri Dergisi*, 1(3), 36-43.

EKLER

EK-1. Etik Kurul Kararı

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Spor Bilimleri Fakültesi Dekanlığı

Sayı : E-70400699-000-2300063377

22.02.2023

Konu : Etik Kurul Kararı

DAĞITIM YERLERİNE

Fakültemiz Etik Kurulunun 20.02.2023 tarihli oturumunda alınan E-70400699-050.02.04-2300062070 sayılı, 2023/2 Fakülte Etik Kurulu Kararları konulu belgede yer alan karar metni aşağıya çıkarılmıştır.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Karar 14: Üniversitemiz Kış Sporları ve Spor Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı tezli yüksek lisans programı öğrencisi Handan DEMİRCEYLAN'ın "Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Yakınlık Korkusunun Sportif Aktivite ve Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi" başlıklı çalışma isteği ile ilgili yazısı ve ekleri incelendi.

Yapılan görüşmelerden sonra; adı geçen araştırma çalışmasının yürütülmesinin, etik kurallarına uygun olduğuna, oy birliği ile karar verildi.

Prof.Dr. Necip Fazıl KİŞHALI
Alt Kurul Başkanı

Dağıtım:

Gereği:

Sayın Dr.Öğr.Üyesi Abdulvahit DOĞAR

Handan DEMİRCEYLAN

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 1665e7c4-d668-463b-9d56-a538150da4a5
Atatürk Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Dekanlığı 25240
Erzurum
Tel: +90 442 2311380
Elektronik Ağ: <http://www.atauni.edu.tr/#besyo>
Kep Adresi: atauni@hs01.kep.tr

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/atauturk-universitesi-ebys>

Bilgi: Özer TOPAL
Faks: +90 442 2311333
E-Posta: besyo@atauni.edu.tr

EK-2. İzin Talebi

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

Sayı : 56785782-300-E.1600026079
Konu : Tez Önerisi (handan
Demirceylan)

29.01.2016

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ ANABİLİM DALI BAŞKANLIĞINA

İlgi : 15.01.2016 tarihli ve 29202147-000-E.1600012484 sayılı belge.

Danışmanlığını Yrd.Doç.Dr. Abdulvahit DOĞAR'ın yürüttüğü Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı yüksek lisans öğrencisi **Handan DEMİRCEYLAN**'ın tez öneri formu ile ilgili olarak Enstitümüz Yönetim Kurulunun 19.01.2016 tarih ve 03/19 sayılı toplantısında alınan karar metni yazımız ekinde gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Prof.Dr. Kemal DOYMUŞ
Müdür

Ek :

- 1 - Yönetim Kurulu Kararı
- 2 - Tez Öneri Formu

Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü 25240 Erzurum
Tel: +90 442 2315630
Elektronik Ağ: <http://www.atauni.edu.tr/!birim=egitim-bilimleri-enstitusu>

Kep Adresi: atauni@hs01.kep.tr

Bilgi: Sadık HOCAHAN
Faks: +90 442 2315883
E-Posta: egitbil@atauni.edu.tr

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
www.atauni.edu.tr adresinden doğrulama yapabilirsiniz. Doğrulama Kodu=F84B91F

EK-3. Anket Formu

Değerli Katılımcı,

Sizlerle yürüteceğimiz bu araştırmadan elde edilecek veriler sadece bilimsel amaçla kullanılacaktır. Sizden istenen cevaplar kesinlikle gizli tutulacak, eşleştirme yapılmayacak, kesinlikle isim yazmanız istenmeyecektir. Soruları en doğru şekilde doldurmanız önemlidir. Her soru için sadece bir seçeneği işaretleyiniz. Bu araştırmaya yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.

Araştırmacı: Handan DEMİRCEYLAN

Kişisel Bilgi Formu

1. Cinsiyetiniz : ☐ Kadın ☐ Erkek
2. Yaşınız :
3. Aile Yapısı : ☐ Geniş ☐ Çekirdek ☐ Parçalanmış (anne baba ayrı yaşıyor)
4. Kişisel gelir düzeyiniz(aylık elinize geçen para)?
5. Kardeşiniz var mı? ☐ Evet ☐ Hayır
6. Sportif aktivite yapıyor musunuz? ☐ Evet ☐ Hayır
7. Ne tür sportif aktivite yapıyorsunuz?
☐ Bireysel ☐ Takım ☐ Her ikisi ☐ Yapmıyorum
8. Haftada toplam kaç saat sportif aktivite yapıyorsunuz? saat

YAKINLIK KORKUSU ÖLÇEĞİ (YKÖ)

A Bölümü için Yönerge: Yakın bir duygusal ilişkide olduğunuzu düşünün. Aşağıdaki ifadeleri söz konusu yakın ilişkiymişsiniz gibi cevaplayın.

Not: Her bir ifadedeki “O” sizinle yakın ilişki içinde olan kişiyi ifade etmektedir. 1=, 5=)

A Bölümü		Hiç bana uygun bir özellik değil	Bana biraz uygun bir özellik	Orta derecede bana uygun bir özellik	Bana oldukça uygun bir özellik	Kesinlikle bana uygun bir özellik
1.	“O”na, benim için utanç verici olan geçmişteki şeyleri anlatırken kendimi rahatsız hissedebilirim.					
2.	“O”nunla, beni derinden yaralayan bir şey hakkında konuşmaktan huzursuzluk duyabilirim.					
3.	“O”na gerçek duygularımı ifade etme konusunda kendimi rahat hissedebilirim.					
4.	Eğer “O” üzgünse, onu önemseydiğimi göstermekten bazen korkabilirim.					
5.	“O”na en içten duygularımı açmaktan korkabilirim.					
6.	“O”na onu önemseydiğimi kolayca söyleyebileceğimi hissederim.					
7.	“O”nunla tam bir birliktelik duygusuna sahibim.					
8.	“O”nunla önemli sorunları tartışma konusunda kendimi rahat hissedebilirim.					
9.	Bir tarafım “O”na uzun vadeli bir söz vermekten korkabilir.					
10.	“O”na, üzücü olsalar bile deneyimlerimi anlatma konusunda kendimi rahat hissedebilirim.					
11.	“O”na karşı güçlü yakınlık duygularımı gösterme konusunda muhtemelen kendimi gergin hissederim.					
12.	Kişisel düşüncelerim hakkında “O”na karşı açık olmak bana zor gelebilir.					
13.	Duygusal destek için bana bağlı olan “O” ile birlikte kendimi huzursuz hissedebilirim.					
14.	Kendimle ilgili sevmediğim şeyleri “O” ile paylaşmaktan korkmam.					
15.	“O” ile daha yakın bir ilişki kurmak için incinme riskini göze almaktan korkabilirim.					
16.	Çok kişisel bilgilerimi kendime sakladığımda kendimi rahat hissederim.					

17.	“O”nunla birlikte spontan olma konusunda kendimi gergin hissetmem.					
18.	Diğer kişilere anlatmadığım şeyleri “O”na anlatma konusunda kendimi rahat hissedebilirim.					
19.	En derin düşüncelerim ve duygularımla ilgili “O”na güvenme konusunda kendimi rahat hissedebilirim.					
20.	Eğer “O” benimle çok kişisel meseleleri hakkında konuşursa, bazen kendimi rahatsız hissedirim.					
21.	Kusurlarım ve yetersizliklerim hakkında ne hissettiklerimi “O”na açığa vurma konusunda kendimi rahat hissedebilirim.					
22.	Aramızda yakın duygusal bir bağın olması ile ilgili olarak rahatımdır.					
23.	Özel düşüncelerimi “O”nunla paylaşmaktan korkabilirim.					
24.	“O”na her zaman kendimi yakın hissedemeyebileceğimden korkarım.					
25.	“O”na ihtiyaçlarımın neler olduğunu söyleme konusunda rahat olabilirim.					
26.	“O”nun ilişki içinde benden daha çok bağlanmış olabileceği konusunda korkabilirim.					
27.	“O”nunla açık ve dürüst iletişim kurma konusunda kendimi rahat hissedebilirim.					
28.	Bazen “O”nun kişisel sorunlarını dinlemekten rahatsız olabilirim.					
29.	“O”nun yanında tamamen kendim olmak konusunda rahat hissedebilirim.					
30.	“O”nunla birlikte olmak ve kişisel hedeflerimiz hakkında konuşmak konusunda kendimi rahat hissedebilirim.					
B Bölümü Aşağıdaki ifadeleri, geçmiş ilişkilerinizi göz önünde bulundurarak yanıtlayın. Her bir ifadenin size olan uygunluğunu A Bölümü’nün yönergesinde anlatıldığı gibi 1’den 5’e kadar olan ölçek üzerinden derecelendirin.						
31.	Biriyle yakın olmaya ilişkin fırsatlardan kaçındım.					
32.	Önceki ilişkilerimde duygularımı içimde tuttum.					
33.	Onlara yaklaşımdan korktuğumu düşünen insanlar var.					
34.	Tanıma konusunda kolay insan olmadığımı düşünen kişiler var.					
35.	Önceki ilişkilerimde yakınlık kurmamı engelleyen şeyler yaptım					

ÖZ GEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler	
Adı Soyadı	Handan DEMİRCEYLAN
Doğum tarihi	
Doğum yeri	
Medeni hâli	
Uyruğu	
Adres	
Tel	
E-mail	
Eğitim	
Lisans	Atatürk Üniversitesi, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği
Yüksek Lisans	Atatürk Üniversitesi Kış Sporları ve Spor Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı
Çalıştığı kurumlar	2014-MEB Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni
Yabancı Dil	